MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäällikkö
Jussi Martikainen

Pienten kuntien suurin uhka ei ole välttämättä Virkkusen kartta, vaan kuntalaisten haluttomuus päättää itse omista asioistaan.
LAPIN KANSA PÄÄKIRJOITUKSESSAAN

Energiasta vauhtia metsäteollisuuteen

Suomalainen metsäteollisuus on viime vuosina investoinut erittäin paljon Etelä-Amerikkaan. Uusia tehtaita on rakennettu myös Kiinaan.

Samaan aikaan kotimassa selluloosa- ja paperitehtaita on suljettu. Vuosituhannen vaihteen jälkeen metsäteollisuuden kapasiteetista on hävinnyt yli kymmenen miljoonaa puukuutiota.

Toki metsäteollisuus on investoinut myös kotimaahan, mutta ne ovat olleet lähinnä koneiden korvausinvestointeja ja tuotannon tehostamista. Metsäteollisuuden mullistusta kuvaa hyvin muun muassa se, ettei Suomessa ole käynnistynyt uutta paperikonetta yli kymmeneen vuoteen. Uusimmat sellutehtaat käynnistyivät viime vuosikymmen puolivälissä.

Kapasiteetin vähentyminen ei suoraan kerro sitä, kuinka paljon metsäteollisuus käyttää puuta. Joka tapauksessa myös puun käyttö on vähentynyt. Vuonna 2010 puuta hakattiin noin 52 miljoonaa kuutiota. Kuitupuun osuus oli 30 miljoonaa kuutiota. Viime vuonna ostot yksityismetsistä vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna noin neljänneksen.

Puun käyttöä olisi Suomessa kuitenkin varaa lisätä huomattavasti, koska metsien vuotuisen kasvun arvoidaan olevan noin sata miljoonaa kuutiota. MTK:n toiminnanjohtajan Antti Sahin mukaan sellaista tilannetta, että kaikki harvennushakkuut voitaisiin tehdä järkevän metsänhoidon kannalta, ei ole näköpiirissä (MT 9.1.).

Metsien kasvun ja hakkuiden epäsuhteen huomioon ottaen metsäteollisuuden huoli kuitupuun riittävyyden suhteen on aiheeton. On hyvä, että Metsäteollisuus ry veti kantelunsa pienpuun energiatuesta pois Brysselistä.

Metsäteollisuuden supistukset näkyvät suoraan työpaikkojen vähentymisenä. Vielä vuosituhannen alussa metsäteollisuus työllisti noin 70 000 työntekijää. Viime vuonna työntekijöitä oli 50 000. Eniten työpaikkoja on vähentynyt Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa.

Perinteisen metsäteollisuuden supistuminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kysymys olisi auringonlaskun alasta. Tulevaisuudessa teollisuuden uudet innovaatiot korvaavat ainakin osaksi menetettyä kapasiteettia. Ehkä merkittävin metsien lisääntyvä käyttökohde on kuitenkin energian tuotanto.

Suomi on sitoutunut lisäämään uusiutuvan energian osuuden 38 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Se ei onnistu ilman massiivista metsäenergian lisäämistä. Edellisen eduskunnan hyväksymän ilmasto- ja energiastrategian mukaan puun käyttöä energian tuotantoon pitäisi lisätä nykyisestä noin kuudesta miljoonasta kuutiosta 12 miljoonaan kuutioon.

Energiapuun käyttö pitäisi kaksinkertaistaa vuoteen 2020 mennessä.

Tavoitteen saavuttaminen voi edellyttää vieläkin suurempaa energiapuun määrää, koska metsäteollisuuden supistuminen on vähentänyt myös puuenergian tuotantoa.

Uusiutuvan metsäenergian käytön lisääminen ei tarkoita pelkästään puun polttamista. Puusta voidaan valmistaa myös esimerkiksi biodieseliä. Myös puurakentamista on varaa lisätä huomattavasti. Samalla pystyttäisiin vähentämään hiilidioksidipäästöjä.

Uusiutuvan energian lisääminen on haaste koko suomalaiselle yhteiskunnalle. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä politiikkaa. Olikin suuri vahinko, että nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa päätettiin leikata metsäenergian tukia reippaasti.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen (kok.) sanoi kuitenkin MTK:n metsävaltuuskunnan kokouksessa marraskuussa, että tuulivoiman edistämiseen varatuista tuista pitäisi siirtää useita miljoonia euroja metsäenergian tukemiseen.

Toivottavasti Koskinen saa ajatuksilleen hallituksen enemmistön tuen.

> **Metsäteollisuuden huoli kuitupuun riittävyyden suhteen on aiheeton.**

Äänestys alkaa

Presidentinvaalien ennakkoäänestys alkaa tänään. Jos vanhat merkit pitävät paikkansa, äänestysvilkkaus presidentinvaaleissa tulee olemaan paljon korkeampi kuin eduskuntavaaleissa.

On syytä toivoa, että uurnilla käytäisiin ahkerasti, kertoohan äänestysprosentti paljon myös kansanvallan tilasta. Aktiiviset, yhteiskunnasta kiinnostuneet kansalaiset äänestävät ahkerasti.

Presidentinvaalitaistelu on mennyt siististi ja keskittynyt tähän asti asiakysymyksiin. Ehdokkaat itse ovat väitelleet ansiokkaasti Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, mutta myös muut politiikan asiat on kaluttu läpi.

Uusi perustuslaki on kaventanut presidentin valtaa, muttei ole tehnyt tasavallan päämiehestä suinkaan vallatonta. Presidentillä on paljon suoraa valtaa ulkopolitiikassa ja myös sisäpolitiikassa presidentti voi vaikuttaa asioihin monella tapaa.

Mielipidemittaukset ovat ennakoineet, että vaalissa mennään toiselle kierrokselle. Varmana ykköskierroksen voittajana pidetään kokoomuksen Sauli Niinistöä, joka on gallupeissa pitänyt koko ajan selkeää ykkössijaa. Toinen sija ratkeaisi gallupien mukaan keskustan Paavo Väyrysen ja vihreiden Pekka Haaviston välillä. Myös Timo Soinilla ja Paavo Lipposella on ainakin teoriassa mahdollisuuksia nousta kakkoseksi.

Vaaleissa tulos on kuitenkin selvillä vasta sitten, kun kaikki äänet on laskettu. Niin on tälläkin kertaa.

Juuri sen takia pitää äänestää. Jokainen ääni vaikuttaa ja kansalaisyhteiskunnassa jokainen ääni on yhtä arvokas.

VIERASYLIÖ

Kreml improvisoi uusien vaatimusten edessä

Venäjällä on käyty intensiivistä keskustelua poliittisen järjestelmän muutoksesta koko Medvedevin presidenttikauden ajan. Alkusysäyksen antoi presidentti itse. Elokuussa 2009 julkaistussa nettiartikelissa hän pohti avoimesti poliittista järjestelmää vaivaavia ongelmia.

Presidentin aloite sai aikanaan ristiriitaisen vastaanoton. Liberaalit odottivat välittömiä toimenpiteitä ja kansan suuri enemmistö taas suhtautui puheisiin välinpitämättömästi.

Näin kansan ja vallanpitäjien välinen, hiljainen yhteiskuntasopimus jäi ennalleen uudistuspuheista huolimatta: kansalle luvataan vaurastumista ja vastineeksi sen odotetaan pidättäytyvän poliittisen järjestelmän arvostelemisesta.

Taloustilanne on kuitenkin heikentynyt ja tyytymättömyys nykyistä poliittista järjestelmää on kasvanut jo pitkään. Venäjän johtokaksikon ja erityisesti valtapuolue Yhtenäisen Venäjän kannatusluvut laskivat koko viime vuoden.

Viimeinen pisara monille oli, että pääministeri Putinin paluusta presidentiksi kerrottiin syyskuussa ilmoitusasiana. Asiantuntijat odottivat protestimielialan purkautuvan esimerkiksi siinä vaiheessa kun Venäjän hallitus joutuu ajamaan läpi epäsuosittuja talouspoliittisia ratkaisuja.

Sukupolvien erot näkyvät

Parlamentin alahuoneen duuman vaalit laukaisivat kuitenkin vaalivilpin vastaiset suurmielenosoitukset joulukuussa.

Mielenosoittajien joukossa on kaikenlaisia ihmisiä ja kaikenlaisia katsomuksia. Levada-keskuksen kyselytutkimuksen mukaan suurin osa on korkeakoulutettuja. Protesti kykeni sopimaan keskeisistä yhteisistä tavoitteista: keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan Vladimir Tshurovin ero, vilppiepäilyjen selvittäminen ja uudet vaalit. Ennen kaikkea uudenlaiset protestoijat vaativat "kunnioitusta" – täysivaltaisen kansalaisen asemaa.

Protesti on osittain sukupolvivallankumous.

Monet kansainvälistyneet ja menestyneet nuoret eivät juuri muista Neuvostoliittoa tai aikaa ennen Internetiä. Välinpitämättömyyden ja suoranaisen apatian leimaamaan poliittiseen maisemaan on ilmestynyt joukko aktiivisia ja itseohjautuvia kansalaisia, jotka järjestäytyvät sosiaalisessa mediassa.

Venäläinen nettiyhteisö on jo kauan sitten hylännyt valtion median ja kutsuu televisiota "zombilaatikoksi".

Verkon logiikka on täysin erilainen kuin perinteisen yksisuuntaisen median. Jokainen on tiedon ja näkemysten tuottaja ja vastaanottaja yhtä aikaa. Jokaisen oma yleisö – pieni tai suuri – luottaa tutun ihmisen sanomisiin aivan eri tavalla kuin mediaan tai tuntemattomiin.

> **Pääministeri Putinin paluusta presidentiksi kerrottiin syyskuussa ilmoitusasiana.**

Vanhan koulun venäläiset poliitikot eivät sisäistä verkottuneen nettiyhteisön ja perinteisen yleisön välistä eroa. Eivät suinkaan edes kaikki oppositiopoliitikot.

Epäyhtenäinen protestiliike

Perinteisten poliitikkojen kannatus jääkin melko vähäiseksi ja uudenlainen aktiivisuus hakee uudenlaisia johtajia.

Yhdeksi heistä on noussut korruption vastaisesta toiminnastaan tunnettu Aleksei Navalnyj. Hän on osoittanut kykenevänsä hankkimaan rahaa ja organisoimaan toimintaa verkossa. Navalnyj korostaa, että Venäjä tarvitsee systeemisiä muutoksia, ei vain taas yhtä vallanvaihtoa: Putin voi voittaa presidentinvaaleissa, mutta voittakoon rehellisissä vaaleissa.

Protestiliikkeen epäyhtenäisyys näkyy myös tässä. Osa perinteisestä oppositiosta on jo kiiruhtanut julistamaan Putinin valtakauden loppuneeksi ja että "on aivan sama mitä Putin enää sanoo".

Johtokaksikko on reagoinut protestiin improvisoimalla uudistuksia, joita vielä muutama kuukausi sitten harkittiin vasta vuosien päähän.

Nyt tarjotaan kuvernöörien valintaa kansanvaalilla ja poliittisten puolueiden sekä presidenttiehdokkaiden nykyistä helpompaa rekisteröintiä. On kuitenkin epäselvää mitä vaikkapa puoluerekisteröinnin helpottaminen käytännössä tarkoittaisi muun toimintaympäristön pysyessä ennallaan.

Mielenosoittajien riveihin on hieman yllättäen liittynyt myös hiljattain erotettu valtionvarainministeri Aleksei Kudrin. Hän herättää entisenä Putinin ministerinä ristiriitaisia reaktioita, mutta nettiyleisö äänesti hänet puhujaksi Saharovin valtakadun mielenosoitukseen.

Kudrin on pyrkinyt esiintymään välittäjänä vallanpitäjien ja mielenosoittajien välillä. Hän on myös jo aiemmin kaavaillut Venäjälle uutta puoluetta liberaalin keskiluokan kokoavaksi voimaksi.

Kreml vastaa vaihdoksilla

Sekä Kudrin, että entinen pääministeri Mihail Kasjanov esittävät ennenaikaisia duumavaaleja pattitilanteen ratkaisuksi. Tässä mallissa nykyinen duuma jatkaisi toistaiseksi kunnes uudet puolueet on saatu rekisteröityä ja toimimaan. Kasjanov myös lykkäisi presidentinvaaleja niin, että niihin ehtisi rekisteröityä muitakin kuin Kremlin tähän asti hyväksymiä ehdokkaita.

Kremlissä poliittinen kuohunta näkyy miehistövaihdoksina.

Sisäpolitiikasta vastannut presidentin hallinnon varajohtaja Vladislav Surkov joutui jättämään paikkansa, ilmeisesti siksi, ettei enää kyennyt pitämään yllä luomuksiaan "suvereenia demokratiaa ja "valtavertikaalia" omilla keinoillaan.

Surkov sai modernisaatiosta vastaavan varapääministerin paikan. Kremliin nousevat Putinin turvallisuuspalveluista tutut luottomiehet, hallinnon päälliköksi Sergei Ivanov ja hänen varamiehekseen Vjatsheslav Volodin.

Nimityksiä voi tulkita niin, että sisäpoliittinen linja saattaa koveta tulevaisuudessa.

Juuri nyt vallanpitäjien ensisijainen tavoite lienee kuitenkin tyynnytellä protestimielialaa – ainakin siksi kunnes presidentinvaalit on pidetty.

LEENA LIUKKONEN
KATRI PYNNÖNNIEMI

Liukkonen on entinen Moskovassa työskennellyt lehdistöneuvos, joka valmistelee Venäjä-aiheista kirjaa. Pynnöniemi on tohtori ja hän työskentelee tutkija Ulkopoliittisessa instituutissa.

PÄIVÄN KUVA

KARI SALONEN

Vedestä virtaa

Hirvensalmen Kissakosken vesivoimalaan nostettiin tiistaina 14 000 kiloa painavaa turbiinia. Suur-Savon Sähkön voimalaitos alkaa tuottaa keväällä virtaa 2 000 asuntoon, rakentamiseen käytetään liki kuusi miljoonaa euroa. Kaloille rakennetaan oma käytävä, sillä uintireissu turbiinin läpi kävisi kohtalokkaaksi.

KOLUMNI: JUKKA PASONEN

Tarvitsemme peilejä ja ikkunoita

Lordi Acton totesi aikoinaan: "Valta turmelee ja ehdoton valta ehdottomasti."

Hollantilainen sosiaalipsykologi Joris Lammer on tutkinut syvemmin Actonin väittämää. Tutkimukset osoittivat, että vallassa olija huiputtaa ja on kaksinaismoralisti. Valtaa pitävä vaatii kyllä muilta ehdotonta kuuliaisuutta, mutta suo itselleen silmää räpäyttämättä vapauden rikkoa luomiaan sääntöjä.

Vallassa olija pystyy myös ohjailemaan muita. Tämän todistaa vaikkapa Hitlerin toiminta toisessa maailmansodassa. Myös Stanley Milgram Yalen yliopistosta todisti asian tutkimuksissaan: 37 koehenkilöä 40:stä oli valmis antamaan kuolettavan sähköiskun toiselle ihmiselle kokeenjohtajan käskystä.

Paljon ylevämpi ei ollut tulos myöskään Philip Zimbardon Stanfordin yliopistossa tekemässä kokeessa, jossa opiskelijat jaettiin satunnaisesti vankeihin ja vartijoihin.

Kaksiviikkoiseksi aiottu koe jouduttiin keskeyttämään, koska vartijoiden alati yltyvä sadismi ylitti inhimillisen kestokyvyn.

> **Vain joko tyhmä tai tarkoituksella tyhmäksi tekeytyvä voi uskotella julkisesti, että pankkiirien itsesääntely voisi toimia heidän omien kivimuuriensa sisällä.**

jukka.pasonen@maaseuduntulevaisuus.fi

Oman edun tavoittelu on synnynnäistä. Lapsille tehdyssä ns. Halloween-kokeessa havaittiin, että kun lapsi jätetään hetkeksi yksin karkkikulhon viereen, taskuun tuppaa sujahtamaan luvatun yhden makeisen sijaista useita. Jos kuitenkin lapselta kysytään ennen yksin jättämistä nimi ja osoite ja kulhon taakse laitetaan vielä peili, useimmat tyytyvät sovittuun yhteen karkkiin.

Ihmismieli vain nyt on tällainen. Pyrimme ottamaan kaikesta hyödyn irti itsellemme. Toki jotkut pystyvät vastustamaan tilanteen suomia houkutuksia vähän paremmin kuin toiset.

Toimivassa yhteiskunnassa oman edun tavoittelu on suitsittava jotenkin. Tärkein väline on lainsäädäntö: Korruptiosta langetettavat tuomiot on pidettävä hyötyjä suurempina.

Toinen tärkeä väline on julkisuus, joka toimii sekä peilinä itselleen että ikkunana muille. Useimmat meistä eivät halua joutua selittelemään lehdessä julkiseksi tuotua ahneuttaan läheisilleen ja tutuilleen.

Kaiken tämän tiedon valossa on kummallista, että meillä valmistellaan lakia, joka takaisi pankkiireiden pörssikaupoille salaisuuden.

Vain joko tyhmä tai tarkoituksella tyhmäksi tekeytyvä voi uskotella julkisesti, että pankkiirien itsesääntely voisi toimia heidän omien kivimuuriensa sisällä.

Vastakkaisia esimerkkejä ei tarvitse hakea, niihin törmää väistämättä: Syksyllä nousi julkisuuteen, että meklarit ja pankkiirit rikkoivat omia sääntöjään käymällä pikavoittoihin tähtäävää lyhyttä arvopaperikauppaa.

Äskettäin paljastui myös, että OP-Pohjolan avainhenkilöt ovat kuittailleet miljoonaosinkoja henkilökohtaisille holding-yhtiölleen.

Sveitsin keskuspankin johtajan vaimo, Kashya Hildebrand, kävi valuuttakauppaa samalla, kun mies manipuloi frangin kurssin alas. Jonkinlainen sovitus saatiin, kun pääjohtaja Philipp Hildebrand päätti julkisen painostuksen edessä lopulta erota. Tuomiolle tosin joutuu myös tiedon vuotanut, pankkisalaisuuden rikkonut pankin toimihenkilö.

Surullisin tarina on taannoinen USA:n subprime-kriisi, joka syöksi koko maailman taantumaan vuonna 2008. Räikeimmillään pankkiirit löivät johdannaismarkkinoilla vetoa itse myöntämiään lainoja vastaan.

Paha sai palkkansa. Pankkiirien henkilökohtaiset voitot pyörivät sadoissa miljoonissa euroissa. Normaalin oikeustajun mukaan nämä todelliset pyramidihuijarit olisi pitänyt lukita linnaan ja voitot palauttaa. Mutta tämähän onkin elämää eikä satua.

En väitä, etteikö kovasta työstä kuulu saada kohtuullista korvausta - siis kohtuullista, ei kohtuutonta. Vaan tekevätkö pankkiirit edes tuottavaa työtä? Pahimmillaan heidän spekulointinsa vain haittaa kokonaisten valtioiden tekemisiä.

Joka tapauksessa yhteiskunnan kannalta on oleellista, säädetäänkö lait pönkittämään vahvemman valtaa vai pyritäänkö kohentamaan heikomman asemaa.

Jos finanssialalla saa kahmia muiden varat, tasavertaisuuden nimissä myös kaikenlaiset pikkuvilpit, tasku- ja myymälävarkaudetkin pitäisi jättää tuomiotta. Eikö finanssialalla nimenomaan ole tapana vedota siihen, että kun kaverikin kerran saa, niin miksen minäkin.

LEHTIKATSAUS

luottamus t
elpyi elokuussa
notkahduksesta
kavalaa tote

Etsitään ehdokkaita

Ilkka kommentoi uutista, jonka mukaan vain 14 prosenttia suomalaisista olisi valmis harkitsemaan ehdokkuutta ensi syksyn kunnallisvaaleissa.

"Ehkä kansalaisille on valjennut liiankin hyvin se tosiasia, että kunnissa joudutaan tulevina vuosina tekemään karuja ja epäkiitollisia päätöksiä.

Nykyisen palvelutason ja -rakenteiden säilyttäminen on vaarassa muuttua yhä useammassa kunnassa utopiaksi. Palveluiden karsimiseen joutuvien kunnallispoliitikkojen päitä ei silitellä. Harva kunnanvaltuutettu haluaa myöskään jäädä pitäjänhistoriaan päättäjänä, joka lopetti oman kotikuntansa.

Eniten kansalaisia kiinnostavat koulujen ja kunnallisten laitosten johtokunnat. Joka neljäs suostuisi ehdolle näihin luottamustehtäviin. Kaikkein raskain vastuu ja samalla painavin valta eivät vain houkuttele."

Savupirttien alakulo

Aamulehti murehtii puupelletin vaikeuksia ja muistelee niiden viisi vuotta sitten herättämää innostusta.

"Hurmos, jota silloin vauhditettiin muun muassa vertailulla alati älykkäisiin ruotsalaisiin, on muuttunut alakuloksi. Pelettien tuotanto on jo hyvän aikaa ollut kannattamatonta, olivatpa ne miten uusiutuvaa luonnonvaraa tahansa. Näin ihanteet rapistuvat.

Pelletit eivät kestä vertailussa, ne ovat kalliita. Tehtaita suljetaan, koska niiden tuotannon sanotaan olevan liian kallista. Syyksi osoitetaan liian tyyris puu. Siis Suomessa.

Pelletit ovat esimerkki täydellisestä neuvottomuudesta, johon tämä savupirttien kansakunta on vajonnut."